

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2026-04-16
Besvaras senast
2026-04-22 kl. 12.00

Till arbetsmarknadsminister och vikarierande klimat- och miljöminister Johan Britz (L)

2025/26:717 Genomförandet av EU:s ELV-förordning

Sveriges fordonskultur och rullande kulturarv utgör en betydande och levande del av vårt nationella arv. Det handlar inte enbart om historiska fordon utan om ett brett spektrum av engagemang: uppbyggda fordon, amatörbyggen, ombyggda och ändrade fordon, motorsport, motorcykelkultur samt den tekniska och hantverksmässiga kunskap som förs vidare mellan generationer. Därtill finns en stark tradition av fordonsägande kopplat till självhushållning och praktiskt kunnande, liksom tunga fordon som speglar över hundra år av svensk industrihistoria med världsledande tillverkare.

Denna kultur engagerar över en miljon svenskar i föreningsliv, företagande och ideella sammanhang, och den utgör därmed en viktig del av både vårt civilsamhälle och vår ekonomi.

EU:s kommande ELV-förordning om uttjänta fordon har stor betydelse för denna sektor. I sitt ursprungliga förslag väckte förordningen betydande oro, då den riskerade att leda till tvångsskrotning och därmed hota just det rörliga kulturarvet. Samtidigt är det väl känt att ett EU-regelverks praktiska konsekvenser ofta avgörs först i genomförandet, genom nationell tillämpning, myndighetsvägledning och kompletterande beslut.

Det innebär att även om huvudförordningen beslutas på EU-nivå kan avgörande frågor i praktiken komma att formas senare. Det gäller exempelvis hur kriterier tillämpas, hur tillsyn organiseras och hur myndigheter vägleder berörda aktörer. När ett regelverk riskerar att påverka äganderätt, företagande, föreningsliv, konsumenter och rättssäkerhet är det särskilt viktigt med demokratisk kontroll, transparens och tydlig förankring. Riksdagen behöver därför ha insyn inte bara i regeringens övergripande EU-linje utan också i hur regeringen avser att agera i nästa steg när detaljerna får konkret betydelse.

Samtidigt bör det framhållas att regeringen, enligt vad som framförts, under förhandlingarna har bidragit till viktiga förbättringar av förordningen. Bland annat har undantag för det rörliga kulturarvet säkerställt, liksom möjligheten till en nationell bedömning av vad som utgör fordon av särskilt kulturellt intresse (VSCI). Regeringen har även lyft vikten av att värna privata fordonsägares intressen och att begränsa den administrativa bördan, exempelvis vid ägarbyten. Detta arbete är betydelsefullt för att anpassa regelverket till

Sveriges unika fordonskultur.

Trots allt detta kvarstår dock frågan om hur dessa ambitioner konkret ska omsättas i svensk lagstiftning och tillämpning.

Mot denna bakgrund vill jag därför ställa följande fråga till arbetsmarknadsminister och vikarierande klimat- och miljöminister Johan Britz:

Hur avser ministern och regeringen att säkerställa ett rimligt genomförande av ELV-förordningen i svensk lagstiftning, där Sveriges fordonskultur och rullande kulturarv värnas på en tillfredsställande nivå?

.....

Rashid Farivar (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch